

ΥΠΟΓΛΩΣΣΙΑ ΑΝΟΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Συντάχθηκε απο τον/την Δρ Δημήτριος Ν. Γκέλης, Ιατρός, Οδοντίατρος, Ωτορινολαρυγγολόγος, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών - Τελευταία Ενημέρωση Δευτέρα, 08 Ιανουάριος 2018 10:00

ΥΠΟΓΛΩΣΣΙΑ ΑΝΟΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Δ^ρ Δημήτριος Ν. Γκέλης

Ιατρός, Ωτορινολαρυγγολόγος, Οδοντίαρος, Διδάκτωρ της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ωτορινολαρυγγολογικό ιατρείο

Μονάδα έρευνας και Θεραπείας Αλλεργικής Ρινίτιδας και λοιπών ΩΡΛ Ατοπικών Παθήσεων

Δαμασκηνού 46, Κόρινθος 20100

Τηλ. 2741026631, 6944280764, FAX. 2741085030

e-mail: pharmage@otenet.gr

Η αποευσθητοποίηση ενός ασθενούς που πάσχει από αλλεργική ρινίτιδα ή οποιαδήποτε άλλη αλλεργική πάθηση που προκαλείται με τη μεσολάβηση IgE ανοσοσφαιρινών επιτυγχάνεται χορηγώντας εκχυλίσματα αλλεργιογόνων προς τα οποία είναι ευαίσθητος ο ασθενής με τρεις τρόπους: Με υποδόριες ενέσεις, με λήψη από το στόμα υπογλωσσίων σταγόνων και με ενδορρινικό σπρέϊ.

Υποδέρια ανοσοθεραπεία: Κατ' αυτήν χορηγούνται τα αλλεργιογόνα εκχυλίσματα αλλεργιογόνων, προς τα οποία είναι ευαίσθητος ο ασθενής με υποδόριες ενέσεις σε σταδιακά αυξανόμενη δόση και συνέχιση της θεραπείας επί 3-5 χρόνια με τη μέγιστη ανεκτή δόση. Η μέθοδος αυτή, εφαρμόστηκε επιτυχώς από τον Noon και Freeman στην αντιμετώπιση της αλλεργικής ρινίτιδας, από το 1911 ⁽¹⁴⁾. Από το 1911 μέχρι σήμερα η μέθοδος δοκιμάστηκε και άντεξε στην πάροδο των ετών και αποδείχτηκε ως η μόνη θεραπεία με την οποία μπορεί να εξαφανιστούν ή να ελαχιστοποιηθούν τα συμπτώματα της αλλεργικής ρινίτιδας και να προληφθεί η επέκτασή της σε αλλεργικό βρογχικό άσθμα.

Η αποευσθητοποίηση προς διάφορα αλλεργιογόνα, όπως οι γύρεις, τα ακάρεα, οι μύκητες και τα επιθήλια ορισμένων ζώων είναι η μόνη ουσιαστική **μέθοδος πρόληψης**, αφ' ενός της επιδείνωσης μιας αλλεργικής ρινίτιδας και αφ' ετέρου της εγκατάστασης του αλλεργικού άσθματος. Παρά την αποτελεσματικότητά της, η αποευσθητοποίηση με υποδόριες ενέσεις αλλεργιογόνων δεν στερείται παρενεργειών, όπως η εκδήλωση αναφυλακτικού shock μετά από υποδέρια ένεση αλλεργιογόνου. Γιαυτό όσοι ασθενείς χρησιμοποιούν αυτή τη μέθοδο πρέπει να παραμένουν στο ιατρείο επί 2 ώρες και πάντοτε μισή ώρα πριν από την ένεση να παίρνουν κάποιο αντισταμινικό. Το 1986 η

British Committee for the Safety of Medicines

ανακοίνωσε 26 θανάτους που προκλήθηκαν από υποδέρια ανοσοθεραπεία και δημιούργησε σοβαρά ενδιαφέροντα που αφορούσαν τη σχέση της ασφάλειας και των κινδύνων προς την αναλογία του οφέλους της υποδέριας ανοσοθεραπείας

(5)

Χωρίς αμφιβολία δεν ήταν εύκολο να αγνοηθεί το σοβαρό πλεονέκτημα της υποδέριας ανοσοθεραπείας, δηλαδή ότι μπορούσε σημαντικά να περιορίσει τη σοβαρότητα των αλλεργικών συμπτωμάτων, την ανάγκη λήψης αντιαλλεργικών φαρμάκων και ότι βελτιώνει την ποιότητα ζωής των ασθενών

(6)

Επακόλουθο αυτής της κατάστασης ήταν η ανάπτυξη ενδιαφέροντος για μη ενέσιμες

μορφές ανοσοθεραπείας (που προηγουμένως λέγονταν εναλλακτικές θεραπείες) και γρήγορα αξιοποιήθηκε η εμπειρία των προηγμένων ερευνητών στην Αμερική και την Ευρώπη γύρω από τη χορήγηση υπογλωσσίων σταγόνων εκχυλισμάτων αλλεργιογόνων.

Υπογλώσσια ανοσοθεραπεία: Η ιδέα της υπογλώσσιας ανοσοθεραπείας (ΥΑ) στηρίχτηκε στην πολύ παλιά γνώση της αποτελεσματικής χορήγησης φαρμάκων, υπό μορφή υπογλώσσιων σταγόνων. Ο Brunton περιέγραψε την αποτελεσματικότητα της υπογλώσσιας χορήγησης της γλυκερίνης το 1877 ⁽¹⁾. Έκτοτε έχουν χορηγηθεί υπογλωσσίως πολλά φάρμακα, όταν απαιτείται η ταχεία δράση τους ή όταν υπάρχει πιθανότητα να αλλάξει η αποτελεσματικότητά τους, αν διέλθουν από τον στόμαχο ή το ήπαρ. Το 1951 η τότε φαρμακευτική εταιρεία Cibaαφιέρωσε ένα ολόκληρο συμπόσιο στην υπογλώσσια χρήση των στεροειδών ορμονών ⁽²⁾

. Οι ορμόνες αυτές ήταν αποτελεσματικές, όταν τις χορηγούσαν υπογλωσσίως, αλλά αδρανοποιούντο από το ήπαρ, όταν απορροφόνταν από το έντερο. Το 1965 ο Gibaldi και Kanigέκαναν μια εκτεταμένη ανασκόπηση της βιβλιογραφίας που αφορούσε την απορρόφηση φαρμάκων από το στοματικό βλεννογόνο ⁽³⁾

Συζητώντας τους μηχανισμούς της απορρόφησης οι ως άνω συγγραφείς δηλώνουν ότι **για να φθάσει ένα φάρμακο στην κυκλοφορία του αίματος, αφού χορηγηθεί υπογλωσσίως, θα πρέπει να διαθέτει διφασική διαλυτότητα**

Αυτό σημαίνει ότι το φάρμακο θα πρέπει να είναι ευδιάλυτο όχι μόνο στο υδατικό μέρος του υγρού του στοματικού βλεννογόνου, αλλά και στη λιποειδική μεμβράνη. Ένα φάρμακο που δεν διαθέτει υδατοδιαλυτότητα, ούτε λιποδιαλυτότητα δεν πρέπει να αναμένεται να απορροφηθεί. Ανάφεραν επίσης ότι τα υγρά παρασκευάσματα ήταν τα αποτελεσματικότερα, σε σχέση με τα υπογλώσσια δισκία, τα οποία ομολογουμένως είναι πιο εύχρηστα. Οι παραπάνω συγγραφείς ανέφεραν έξι κατηγορίες φαρμάκων που θα μπορούσαν να χορηγηθούν υπογλωσσίως, χωρίς να περιλαμβάνουν τα αλλεργιογόνα εκχυλίσματα.

